Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γλιτσὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. *γλιτζὸς* Μ. Στεφανίδ., Λαογρ. 9 (1926),448 *γριντσὸς* Πόντ.('Αμισ. Σινώπ.) *γριντζὸν* Πόντ. (Χαλδ.) *γριντζὸ* Πόντ. (Σινώπ.) *γριντσὸ* Πόντ. (Σινώπ.) *γρίντζος* Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) *γριντὸν* Πόντ.('Αμισ.) *γλίτσους* Ἤπ. (Κουκούλ.) *γκλίτσους* Ἤπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ λ ί τ σ α*, εἰς τὸ ὁπ. καὶ *γ λ ί τ ζ α*, *γ ρ ί ν τ σ α*, *γ ρ ί ν τ ζ α*.

1) Ρυπαρός, ἀκάθαρτος Πόντ. ('Αμισ. Σινώπ. Χαλδ.): *Τὰ ροῦχα σου γριντσὰ εἶναι* 'Αμισ. *Ρίχ' το τὸ κοντόϑι σου 'ς τὰ γριντσὰ* (*κοντόϑι* = κοντὸ παλτὸ) Σινώπ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλίτσος* Θάσ. Λέσβ. (Μυτιλήν.) Λῆμν. **2)** Γλοιώδης, μαλακὸς Ἤπ.(Κουκούλ.): *Αὐτὸ τὸ τυρὶ γίν'κι ντὶπ γλίτσους* **β)** Ἐπὶ ἄρτου, ὁ ἀτελῶς ἐψημένος καὶ διὰ τοῦτο γλοιώδης Ἤπ. (Ζαγόρ.): *Τοὺ ψουμὶ εἶνι γκλίτσους, δὲ μπουρῶ νὰ τοὺ φάου.* **3)** Ἐπὶ παιδίου, τὸ χοιραδικὸν καὶ ἀδύνατον Πόντ.(Χαλδ.): *Ἄμον γρίντζος ἔν'*. **β)** Ὁ ἠλίθιος Πόντ. (Κερασ.): *Ἄμον γρίντζος τερεῖ.* **4)** Ὡς οὐσ., πέτρωμα εὔθρυπτον, ὅπερ ἀναμειγνυόμενον μεθ' ὕδατος παρέχει πηλὸν λιπώδη Μ. Στεφανίδ., Λαογρ. 9 (1926), 448.

γλιτσούνης ἐπίθ. ἐνιαχ. *γλιτζούνης* Νάξ. ('Απύρανθ.) Οὐδ. *γλιτζούνι* Ἤπ. *γλιτζούν'* Ἤπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γ λ ί τ σ η ς*.

1) 'Αδύνατος, ἰσχνὸς Νάξ. ('Απύρανθ.) κ.ἀ.: *Εἶδα τσ' ἐζήλεψεν ὁ καμένος τσῆ γλιτζούνας εὐτηνῆς κ' ἐδιάη g' ἤπηρέ dηνε; Λὲν ἀξανοίεις, καμένε γλιτζούνη, νὰ φᾷς τίοτα νὰ πάρ'ς ἀπάνω σου, μόνου μοῦ θὲς καὶ λοῦσα;* Πβ. *γ λ ί τ σ η ς* **3. 2)** Τελείως γυμνὸς Ἤπ.: *Γυμνὸς γλιτσούν'*.Συνών. *μ π λ έ τ σ ι, τ σ ι τ σ ί δ ι, τ σ ί τ σ ι δ ο ς, τ σ ί τ σ ι π λ ο ς*.

Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλιτζούνης* Νάξ. ('Απύρανθ.)

γλιτσούρα ἡ, Εὔβ. (Ψαχν.) *γλισούρα* Ἄνδρ. (Κόρθ. κ.ἀ.) Θήρ. *γριντζούρα* Πόντ. ('Ινέπ.) *γριντζούρι* τό Πόντ. ('Ινέπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ λ ί τ σ α* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ο ύ ρ α*.

1) Ἡ γλοιώδης κατάστασις τοῦ ἐδάφους ἕνεκα μεγάλης βροχοπτώσεως Ἄνδρ. (Κόρθ. κ.ἀ.) Εὔβ. (Ψαχν.) Θηρ.: *Πῶς θὰ κατεβῶ τὶς γλισοῦρες;* Θήρ. **2)** Ὁ καθ' ὑπερβολὴν ρυπαρός, λερωμένος Πόντ. ('Ινέπ.): *Τὸ μωρὸ γριντζούρι 'ινότουν.*

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γλισούρα* Ἄνδρ.

γλιτσόχορτο τό, Φολέγ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γ λ ι τ σ ὸ ς* καὶ τοῦ οὐσ. *χ ό ρ τ ο*.

1) Εἶδος ποώδους φυτοῦ μὲ γλοιώδη φύλλα καὶ στέλεχος. **2)** Εἶδος λειχῆνος θαλασσίας ὀλισθηρᾶς.

γλιτσόχωμα τό, Κίμωλ. Πελοπν. (Ξηροκ.) *γλισόχωμα* Ἄνδρ. Σίκιν. Σῦρ. ('Ερμούπ.) *λισόχωμα* Σῦρ. ('Ερμούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ λ ί τ σ α* καὶ *χ ῶ μ α*.

1) Γῆ ἀργιλλώδης ὀλισθηρὰ Πελοπν. (Ξηροκ.): *Ἤτανε γλιτσόχωμα κ' ἔπεσε καὶ 'τσακίστη* Ξηροκ. **2)** Χῶμα ἀργιλλῶδες ὑπόλευκον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπιχρίουν τὸν ἄμβυκα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποστάξεως Ἄνδρ. Σῦρ.('Ερμούπ. κ.ἀ.) **β)** Χῶμα ἀργιλλῶδες διὰ τὴν ἐπίστρωσιν τοῦ δώματος Κίμωλ. Σίκιν.: *'Αποπάνω βάζουν γλιτσόχωμα* Κίμωλ.

γλίτσωμα τό, ἐνιαχ. *γρίντζωμα* Πόντ. ('Ινέπ.) *γρίντζωμαν* Πόντ. ('Ινέπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γ λ ι τ σ ώ ν ω*, εἰς τὸ ὁπ. καὶ *γ ρ ι ν τ ζ ώ ν ω*.

Ἡ ρύπανσις, τὸ *λ έ ρ ω μ α*.

γλιτσώνω ἐνιαχ. *γλιντζώνω* Κορ., 'Ανέκδ. λεξιλ. σημ., 17 — *Λεξ.* Βάιγ. *γριντσώνω* Πόντ. ('Αμισ. Σινώπ.) *γριντζώνω* Πόντ. ('Αμισ. Σάντ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ.) *γριτζώνω* Πόντ. (Χαλδ.) *γριντϑώνω* Πόντ. ('Οφ.) Μέσ. *γριντϑοῦμαι* Πόντ. ('Αμισ.) *γριντζοῦμαι* Πόντ. ('Ινέπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ λ ί τ σ α*, εἰς τὸ ὁπ. καὶ *γ λ ί ν τ ζ α* καὶ *γ ρ ί ν τ σ α*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *-ώ ν ω*. Ὁ τύπ. *γ ρ ι ν τ ζ ώ ν ω* καὶ εἰς Σομ.

1) Μετβ., ρυπαίνω, καθιστῶ τι ἀκάθαρτον Πόντ. ('Αμισ. 'Ινέπ. Σινώπ.) — Κορ., 'Ανέκδ. Λεξ. σημ., ἔνθ' ἀν.—*Λεξ.* Βάιγ.: *Φόρει φόρει, γρίντσωσές το* Σινώπ. **2)** 'Αμτβ., καθίσταμαι ρυπαρὸς ἀκάθαρτος Πόντ. ('Αμισ. 'Οφ.): *Τὰ ροῦχα σου γριντϑώσανε* 'Οφ. **3)** Καθίσταμαι λιπώδης, γλοιώδης, ἐπὶ τοῦ σώματος Πόντ. ('Αμισ.) Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. *γ λ ι τ σ ι ά ζ ω*. **4)** Εἰρων., καθίσταμαι σκελετώδης, ἀπισχνοῦμαι εἰς ὑπερβολὴν Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

γλιχὴ ἡ, ἐνιαχ. *γλουχὴ* Λέσβ. ('Αγιάσ. κ.ἀ.) Λῆμν.

Ἐκ τοῦ ρ. *γ λ ί χ ο μ α ι*. Κατὰ Γ. Χατζιδ., Einleit., 87 ὁ τύπ. *γ λ ο υ χ ὴ* ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *γ λ ο χ ή*.

Ἐπιθυμία, ἔφεσις, πόθος ἔνθ' ἀν.: *Μάσσει τὰ μ'στάτσα d' 'π' τοὺ θ'μό d' τσὶ 'π' d' γλουχή d'* 'Αγιάσ.

γλίχομαι ἐνιαχ. *γλέχουμι* Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ἀ.) *γλέχουμ'* Λῆμν. *λέχομαι* ἀγν. τόπ.

Τὸ ἀρχ. ρ. *γ λ ί χ ο μ α ι*.

Ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, ἔνθ' ἀν.: *Γλέχ'dουν τ'να, σὰ dού 'dαν ἕνα gουπιλούδ'* (τὴν ἐπιθυμοῦσε, ἐπειδὴ ἦταν ἕνα κοπελούδι) Λέσβ.

γλόγκι τό, ἐνιαχ. *ἀγλόγι* 'Αντιπαξ. Παξ. *ἀβλόγι* 'Αντίπαξ. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ λ ο γ κ ι ὰ* ὑποχωρητ.

Ὁ καρπὸς τῆς *γ λ ο γ κ ι ᾶ ς*, τὸ ὁπ. βλ., ἔνθ' ἀν.

γλογκιὰ ἡ, Ἤπ.(Βαβούρ. Ζαγόρ. Κοκκιν. κ.ἀ.) Παξ. Στερελλ. (Εὐρυταν.) *γλογιὰ* Ἤπ. (Λούκοβ.) Κέρκ. *γλοντιὰ* Ἤπ. (Δέλβ. Δρόβιαν. κ.ἀ.) *ἀγλογκιὰ* Ἤπ. (Ζαγόρ.) Παξ. *ἀγλογιὰ* 'Ερεικ. Μαθράκ. 'Οθων. *γλουγκιὰ* Ἤπ. (Ζαγόρ. κ.ἀ.)—*Λεξ.* Βλαστ. 471 *γκλουκιὰ* Μακεδ.(Μεσορ.) *γλουντζιὰ* Στερελλ. ('Αράχ.) *ἀγκλογκιὰ* 'Αντίπαξ. Παξ. *βλογιὰ* Ἤπ. ('Ιωάνν.) *ἀβλογκιὰ* 'Αντίπαξ. Παξ. *ἀγρουγκιὰ* ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *g l o g k* =εἶδος κραταίγου. Πβ. G. Meyer, Neugr. Stud., 2, 23. E. Bermeker, Slav. Ertym. Wört., 306. Ἡ λ. παλαιότερον κατεχωρήθη ὑπὸ τὸ λῆμμα *ἀ β λ ο γ κ ε ὰ* θεωρηθεῖσα κακῶς ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ φυτὸν Κράταιγος ἡ ὀξυάκανθος (Crataegus oxyacantha) τῆς οἰκογ. τῶν Ροδιδῶν (Rosaceae) 'Αντίπαξ.Ἤπ. (Δέλβ. Δρόβιαν. Ζαγόρ. 'Ιωάνν. Κοκκιν.) Παξ. Στερελλ.('Αράχ. Εὐρυταν.): *Θὰ πάνου νὰ κόψου καναδυὸ γλουγκιὲς γιὰ φράγματα* Κουκούλ. *Ἔκουψα τ'ς γλουγκιὲς ἀπού τ' ἀμπελ'* Ζαγόρ. *Πάτ'σα μιὰ γλουγκιὰ κὶ μ' πρήσ'κι τοὺ πουδάρ' αὐτόϑ. Μοῦ μπῆκι μιὰ γλουγκιὰ 'ς τοὺ πουδάρ'* Ἤπ. *Ἐν' ἀγκάϑ' ἀπού γλουγκιὰ αὐτόϑ.* Συνών. *γ κ α β τ ζ ι ά, γ λ ό γ κ ο ς,*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ